

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tanınır

44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan qələbə nəinki ərazi bütövlüyümüzün, eləcə də tarixi ədalətin bərpası idi. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz dövlətimizin gücünü döyüş meydanında düşməyə bir daha göstərdi. Ermənistanın məğlubiyyəti onu təkcə öz xalqı qarşısında deyil, beynəlxalq müstəvidə də rəzil duruma saldı. Qərbi qonşumuz 2020-ci il 10 noyabr tarixində üçtərəfli Bəyanaatı imza atmaqla məğlubiyyətini bir daha təsdiqlədi. Paşinyanın zəifliyi və yox səviyyəsində olan siyasi anlayışı ölkədə böyük narazılıqla qarşılandı. Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, müharibəyə qədər Azərbaycan daim münaqişənin sülh yolu ilə həll olunması təşəbbüsləri ilə çıxış etmişdir. Amma beynəlxalq müstəvidə selektiv yanaşma eləcə də ölkəmizin qüdrətlənməsindən qorxan qüvvələr buna əngəl törətmişdir. Bütün bunlar əbəs idi, heç nə Azərbaycanın tarixi ədaləti bərpa etməsinin qarşısını ala bilmədi.

Hazırda bir çox dövlətlər ölkəmizin ərazi bütövlüyünü rəsmən tanıyır. Ərazi bütövlüyümüzün tanınması beynəlxalq platformalarda da bəyan edilir. Mayın 15-də Brüsseldə baş tutan üçtərəfli görüş də bunu bir daha təsdiqləmişdir. Görüş zamanı Azərbaycan və Ermənistan arasında iki-tərəfli sülh sazişi layihəsinin razılaşdırılması, sərhədlərin delimitasiyası və kommunikasiyaların bərpası istiqamətində konkret nəticələrin əldə olunması məqsədilə ətraflı fikir mübadiləsi aparılmışdır. Azərbaycan regionunda sülh və sabitliyin təmin edilməsi ilə bağlı prinsiplərin mövqeyini bir daha ortaya qoymuşdur. Üçtərəfli görüşdə ən vacib məqamlardan biri məhz, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və bu kontekstdə Azərbaycanın bey-

nəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin Ermənistan tərəfindən də qəbul edilməsi idi. Bu mənada Brüssel görüşü ölkəmizin siyasi iradəsini tam ifadə etmişdir. Həmçinin, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin bəyannatında hər iki tərəfin 1991-ci il "Alma-Ata Bəyannaməsi"ne sadıq olduqları bir daha öz təsdiqini tapmışdır. Xatırladaq ki, ötən il Praqada və Soçidə baş tutan görüşlərdə də "Alma-Ata Bəyannaməsi"ne müvafiq olaraq eyni qənaətə gəlinmişdir. Lakin Fransanın işə qarışması vəziyyətin sabitləşməsinə maneə törətmişdir. Bütün bunlara baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdəki qətiyyətli addımları Ermənistanı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü daha detallı formada etiraf et-

məsine, Qarabağ "sevdası"ndan əl çəkəsinə səbəb olmuşdur. Brüssel görüşündən öncə martın 18-də ölkə başçımız Tərtərdən xalqa müraciəti zamanı Ermənistanın ərazi bütövlüyümüzü tanımasının vacibliyini bir daha vurğulamışdır: "Bu gün "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" deyən, bizi yeni müharibə ilə hədələyən Ermənistan bilmir hansı qanadın altında özünə yeni himayədar tapsın. Bütün dünyaya öz satqınlığını, nankorluğunu bir daha göstərir. İndi özü üçün yeni ağa axtarışındadır. Bilmir kimin ayağının altına yıxılsın. Bunun heç bir xeyri olmayacaq. Ermənistanın 29 min kvadratkilometr ərazidə rahat yaşaması üçün bir şərt var - bizim şərtlərimizi qəbul etməlidir, rəsmən Qarabağı Azərbaycan ərazisi kimi tanımalıdır, bizimlə sülh müqaviləsi imzalamalıdır, bizim şərtlərə əsasən, delimitasiya işlərini aparma-

lıdır. Ancaq o təqdirdə, onlar 29 min kvadratkilometr ərazidə, - hansı ki, indi onlar ancaq bunu istəyirlər, - rahat yaşaya bilərlər. Əgər Ermənistan bizim ərazi bütövlüyümüzü tanımasa, biz də onların ərazi bütövlüyünü tanımayacağıq. Bunun nəticəsi nə olacaq, bunu Ermənistan və onun arxasında duran riyakar ölkələr yaxşı bilməlidirlər...".

Belə də oldu. Bu dəfə vəziyyətə Fransa kimi ara qarışdıranlar müdaxilə edə bilmədi. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün Avropa İttifaqı səviyyəsində də tanındığına şahidlik edən Ermənistan həqiqətlərdən boyun qaçıra bilmədi. Beləliklə, Brüssel görüşü, həmçinin münaqişədən sonrakı normalaşma baxımından vacib olan humanitar məsələlərin müzakirəsi üçün yeni zəmin yaratdı.

Nəzrin ELDARQIZI,
"Respublika".